

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”
Materiał przygotowany na zlecenie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich szkolenie pedagogiczne

Elementy psychologii. Okresy rozwojowe człowieka, a możliwości i potrzeby w zakresie uczenia się.

Zofia Przystup - Centrum Doskonalenia Nauczycieli RAZEM LEPIEJ

06-08.02.2023

KPODR Minikowo

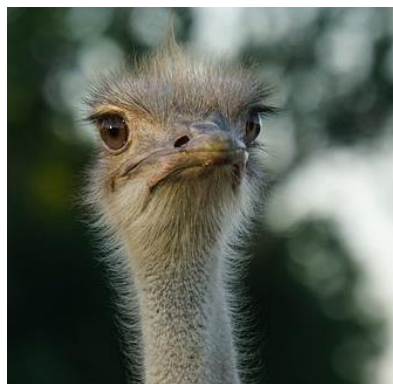
Rozkład jazdy:

1. Na rozgrzewkę
2. Kto do nas przyjedzie?
3. Charakterystyka grup/etapów rozwojowych.
4. Potrzeby – warto je znać.
5. Przerwa
6. Każdy jest inny.
7. Dopasujemy metody.
8. Przygotowanie rzecz ważna.

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

Czuję się jak ..., ponieważ...

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

ETAPY ROZWOJU
DZIECI I MŁODZIEŻY

**Wczesne
dzieciństwo**
Wiek: 2-3 lata

**Wiek
przedszkolny**
Wiek: 2/3 – 5/6

**Wczesny wiek
szkolny**
Wiek: 5/6 – 8/9

**Środkowy wiek
szkolny**
Wiek: 8/9 – 12

**Wczesna
adolescencja**
Wiek: 13-17

**Późna
adolescencja**
Wiek: 18-22

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

PRACA W ZESPOŁACH

1. Ściągnijcie dokument z czatu.
2. Na dokumencie są wypisane przykładowe cechy różnych etapów rozwojowych.
3. Cechy są wypisane w przypadkowej kolejności.
4. Dopasujcie cechy do etapów rozwojowych (wypisanych u dołu dokumentu).

WYBIERZCIE OSOBĘ, KTÓRA ZAPREZENTUJE WASZĄ PRACĘ.

Wczesne dzieciństwo

Wiek: 2-3 lata dom/żłobek

- ✓ zdobywanie umiejętności poruszania się w przestrzeni fizycznej
- ✓ poznawanie świata za pomocą wszystkich zmysłów i ruchu
- ✓ zdobywanie umiejętności posługiwania się przedmiotami (manipulacja)
- ✓ zdobywanie podstawowych umiejętności porozumiewania się z otoczeniem
- ✓ swobodna eksploracja (badanie, odkrywanie, poszukiwanie)
- ✓ zabawa spontaniczna
- ✓ inicjatywa dorosłego (związana z zabawą, nauką i pracą)
- ✓ naśladowanie dorosłego
- ✓ rysowanie bazgroł
- ✓ zabawa w pojedynkę, własną zabawką
- ✓ brak zainteresowania innymi dziećmi jako potencjalnymi partnerami w zabawie
- ✓ brak pełnej kontroli potrzeb fizjologicznych

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

Wiek przedszkolny

Wiek: 2/3 – 5/6 dom/przedszkole

- ✓ rozwój wyobraźni, poczucia własnej inicjatywy
- ✓ zdobywanie umiejętności niezbędnych do rozpoczęcia nauki w szkole
- ✓ zdobywanie złożonych umiejętności porozumiewania się z otoczeniem
- ✓ eksperymentowanie
- ✓ wdrażanie do indywidualnych i zespołowych zabaw z regułami i proste gry
- ✓ doskonalenie różnych form lokomocji
- ✓ doskonalenie różnych form manipulacji (motoryka mała)
- ✓ pojawienie się głowonogów w rysunku oraz schematów uproszczonych
- ✓ zabawa obok rówieśników, obserwacja innych, wymiany zabawek
- ✓ sprawne poruszanie się w przestrzeni
- ✓ sprawne komunikowanie się z otoczeniem
- ✓ wytrwałość w manipulowaniu prostymi przedmiotami
- ✓ regulowanie potrzeb fizjologicznych

Wczesny wiek szkolny

Wiek: 5/6 – 8/9 szkoła podstawowa, klasy I-III

- ✓ nauka podstawowych umiejętności szkolnych (czytanie, pisanie, liczenie)
- ✓ zdobywanie podstawowych umiejętności współpracy w grupie
- ✓ uczenie się we współpracy w parach i w zespołach
- ✓ identyfikowanie się dziecka z nauczycielem
- ✓ rysowanie schematów wzbogaconych (pojawienie się detali, zachowywanie proporcji)
- ✓ udział w projektach wsparty zabawami i grami zespołowymi
- ✓ zabawa razem z dziećmi, wspólne pomysły na zabawę
- ✓ wykazuje gotowość do rozwiązywania problemów
- ✓ pełna i sprawna samoobsługa

Środkowy wiek szkolny

Wiek: 8/9 – 12 szkoła podstawowa, klasy IV-VIII

- ✓ ważniejsi od rodziców i nauczycieli stają się rówieśnicy
- ✓ umiejętność rozwiązywania bardziej złożonych i składających się z kilku etapów zadań
- ✓ zrozumienie, na czym polega praca w grupie
- ✓ nawiązywanie przyjaźni
- ✓ wchodzenie w konflikty (u chłopców bójki, u dziewczynek ostracyzm)
- ✓ naśladowanie rówieśników (dobre i niechciane wzorce)
- ✓ demonstrowanie niezależności, początki buntu wobec rodziców
- ✓ początek dojrzewania płciowego i związany z tym wstyd/skrępowanie
- ✓ pierwsza miłość
- ✓ płynne czytanie, pisanie dłuższych tekstów, wypowiedzi kilkuzdaniowe
- ✓ proszenie o pomoc i jej udzielanie
- ✓ silny związek z mediami, często początek uzależnienia

Wczesna adolescencja

Wiek: 14-18 szkoła ponadpodstawowa

- ✓ określanie własnej tożsamości płciowej
- ✓ demonstrowanie autonomii, prezentowanie niezależności
- ✓ zachowania depresyjne, smutek
- ✓ krytycyzm
- ✓ gwałtowny wzrost ciała
- ✓ niechęć do aktywności, w tym fizycznej
- ✓ umiejętność posługowania się pojęciami abstrakcyjnymi (prawda, sprawiedliwość, miłość)
- ✓ sprawne wypowiadanie się wielozdaniowe
- ✓ biegłe czytanie i pisanie
- ✓ gotowość do realizacji zadań projektowych
- ✓ niestabilność emocjonalna
- ✓ niezadowolenie z własnego wyglądu i związana z tym drażliwość na tym punkcie
- ✓ akcentowanie przynależności lub utożsamiania się z grupą, idolem
- ✓ eksperymentowanie z różnymi rolami społecznymi i członkostwem w różnych grupach
- ✓ wyraźne prezentowanie własnych poglądów i wartości
- ✓ angażowanie się w życie publiczne

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

Późna adolescencja

Wiek: 18/19 – 22 praca, szkoły pomaturalne, studia

- ✓ świadomość własnych uzdolnień i zainteresowań
- ✓ kształtowanie się ścieżki zawodowej
- ✓ umiejętność podejmowania czynnej roli w dyskusji
- ✓ dążenie do niezależności
- ✓ poczucie ciężaru odpowiedzialności za dobre wybory życiowe
- ✓ frustracja z powodu nieradzenia sobie z dorosłością
- ✓ rozpad lub rozluźnienie relacji ze szkolnym gronem przyjaciół
- ✓ stały lub dłuższy związek
- ✓ podejmowanie własnych, niezależnych decyzji
- ✓ budowanie własnej filozofii życiowej
- ✓ stabilność emocjonalna
- ✓ wygląd człowieka dorosłego
- ✓ osiągnięcie poczucia tożsamości
- ✓ opuszczenie domu rodzinnego
- ✓ uczenie się życia z partnerem

Potrzeba

– stan, w którym jednostka odczuwa
chęć zaspokojenia jakiegoś braku,
np. poprawienia sobie warunków życia,
utrzymaniu gatunku, osiągnięciu pozycji społecznej.

PIRAMIDA POTRZEB MASŁOWA

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

**Wczesne
dzieciństwo**

- bezpieczeństwa (bliskości oraz kontaktu, eksploracji w bezpiecznym środowisku)
- stabilności (przewidywalność, reguły, rytuały)

- uznania (sprawiedliwe ocenianie, jasne zasady)
- pracowitości (podejmowania działań użytecznych dla otoczenia)
- poznawcza (uczenia się)

**Środkowy
wiek szkolny**

**Wiek
przedszkolny**

- aktywności
- autonomii (doświadczania wpływu na przedmioty, ludzi, bieg zdarzeń)

- tożsamości (grupowej i indywidualnej)
- przynależności (wchodzenia w różne relacje z rówieśnikami)
- decydowania (relacji z dorosłymi opartych na autonomii)
- bezpieczeństwa (wsparcie dorosłych, szczególnie w popełnianiu błędów)

**Wczesna
adolescencja**

**Wczesny wiek
szkolny**

- inicjatywy (osiągania własnych celów bez popadania w konflikt z innymi)
- wyzwań (samodzielne lub we współpracy rozwiązywanie problemów)
- poznawcza (uczenia się)

- bycia w związku
- zróżnicowania społecznego (oferty działania w społeczeństwie)
- decydowania (partnerstwo w relacjach z rodzicami)
- sensu życia

**Późna
adolescencja**

SPECYFICZNE POTRZEBY DLA POSZCZEGÓLNYCH FAZ ROZWOJU

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

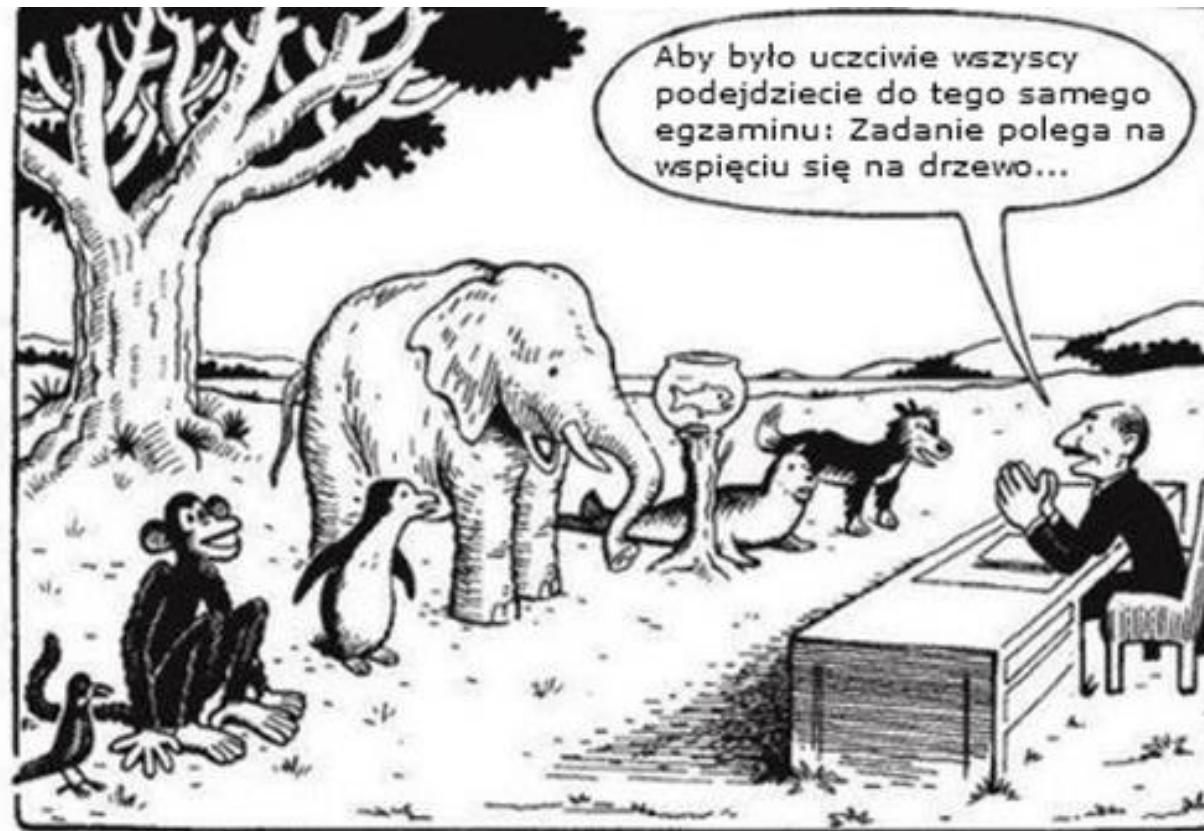

PRZERWA 15 MINUT

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

**Każdy człowiek
ze swoimi zdolnościami, umiejętnościami
i trudnościami to prawdziwa indywidualność.
Dotyczy to również, rzecz jasna, dzieci i młodzieży.**

Przeczytam
Wam
bajkę...

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

INDYWIDUALIZACJA W GOSPODARSTWIE EDUKACYJNYM

PRZEKAZ
WIELOZMYŚŁOWY

RÓŻNE FORMY
PRACY

WERYFIKOWANIE
ZROZUMIENIA

SUKCES
DLA KAŻDEGO

DOCENIANIE
KAŻDEGO

PRACA
W ZESPOŁACH

„PODUSZKA”
CZASOWA

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

ZALETY

GRUPA ZRÓŻNICOWANA WIEKOWO

MOŻLIWOŚĆ
UCZENIA SIĘ OD SIEBIE
I WZAJEMNEJ POMOCY.

WIĘKSZA PEWNOŚĆ,
ŻE ZADANIE ZOSTANIE
WYKONANE.

GRUPA JEDNOLITA WIEKOWO

Łatwość w planowaniu
zadań.
ZADANIA O ZBLIŻONYM
STOPNIU TRUDNOŚCI.

ŁATWOŚĆ PRZEKAZU
I INSTRUKCJI.

Na początek...

ZAHACZKI

INTEGRACJA

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

ZAHACZKI

czyli coś ciekawego,
oryginalnego
zabawnego, zaskakującego,
takie
wow na początek!

POLECAJKI:

- ❖ przebranie (bardzo działa!)
- ❖ szczególne przywitanie (ze zwierzakiem, z muzyką, z plakatem, z bukietem ziół, z wiązką zboża itp.)
- ❖ wyzwanie na powitanie (posmakuj miodu, powąchaj zioła, dotknij czegoś...)
- ❖ bilety wstępu, odznaki (lub coś innego wręczane na starcie)

DOPASUJ DO GRUPY 😊

INTEGRACJA

Wczesne
dzieciństwo
- np. ZABAWY Z
CHUSTĄ

Wiek
przedszkolny
- np.
WĘDRUJĄCY
PLUSZAK

Wczesny wiek
szkolny
- np.
SUPERKURA

Późna
adolescencja
-np. WĘŻEŁ
GORDYJSKI

Wczesna
adolescencja
- np. 20 PYTAŃ

Środkowy wiek
szkolny
-np. RUNDKA
Z
POWTARZANIEM

Reszta propozycji w osobnych
dokumentach 😊

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

PRACA W ZESPOŁACH

1. Ściągnijcie dokument z czatu.
2. Na dokumencie są wypisane przykładowe metody pracy w trakcie zajęć.
3. Metody pracy są wypisane w przypadkowej kolejności.
4. Dopasujcie metody do etapów rozwojowych (wypisanych u dołu dokumentu).

! WYBIERZCIE OSOBĘ, KTÓRA ZAPREZENTUJE WASZĄ PRACĘ. !

DOPASUJ DO GRUPY 😊

METODY PRACY

Wczesne dzieciństwo
wspólne zabawy i gry, praca indywidualna

Wiek przedszkolny
wspólne zabawy i gry, praca indywidualna, proste wyzwania dla grup

Wczesny wiek szkolny
wspólne gry i zabawy, stacje zadaniowe, praca indywidualna

Późna adolescencja
dyskusja, pogadanka, escape room, jigsaw, spacer edukacyjny, gamifikacja, projekt

Wczesna adolescencja
pogadanka, jigsaw, escape room, gamifikacja, spacer edukacyjny, lapbook, projekt

Środkowy wiek szkolny
-stacje zadaniowe, escape room, spacer edukacyjny, lapbook, podchody

Reszta propozycji w osobnych dokumentach 😊

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

CZAS NA KONKRETY

Materiały do escape room, stacji
zadaniowych i lapbooka
znajdziecie w osobnych dokumentach ☺

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

„Jeżeli koncepcja od samego początku nie
jest szalona, nie ma dla niej żadnej
nadziei”

— Albert Einstein

”Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich”

DZIĘKUJĘ ZA DZIŚ! BYLIŚCIE WSPANIALI!

"Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich"

Projekt pn. „**Gospodarstwo edukacyjne - innowacyjna forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich**” ma na celu transfer specjalistycznej wiedzy z zakresu prowadzenia edukacji grup szkolnych w obiektach turystyki wiejskiej, bazującej na zasobach rolniczych polskiej wsi, do osób prowadzących lub zamierzających prowadzić działalność turystyczną na obszarach wiejskich, zainteresowanych prowadzeniem działalności edukacyjnej w formie gospodarstwa edukacyjnego, a także osób zaangażowanych w działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Projekt obejmuje serię szkoleń i spotkań szkoleniowo-informacyjnych, konferencję, wyjazd studyjny, badania oraz wydanie monografii i jest realizowany w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Plan operacyjny na lata 2022-2023.

Organizator:

**KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

Partner merytoryczny:

STOWARZYSZENIE
GOSPODARSTW EDUKACYJNYCH
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Odwiedź portal KSOW – **www.ksow.pl**
Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.